

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. O pravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Odpretje bolgarske narodne skupščine.

V soboto 22. februarja so se sešli izbrani zastopniki bolgarskega naroda v starem mestu Trnovem k prvemu shodu bolgarske narodne skupščine. Odkar so leta 1393 divji Turki bolgarsko glavno mesto Trnovo vzeli in bolgarsko državo zatrli, je to prvi zopet svobodni zbor novovstalega slavjanskega naroda Bolgarskega! Po skoro petstoletnem zatiranju vstala je slavjanskim bratom Bolgarom zopet zarja narodne svobode. Srečni ti bratje!

Sledeči telegram poroča odpretje prve bolgarske narodne skupščine: „Trnovo 23. februarja. Bolgarska narodna skupščina je bila včeraj odprta. Začetni govor kneza Dondukov-Korzakova naglašja, da ima skupščina dati bolgarske deželi stalne uredbe, posvetovati se o organični ustavi, če bode treba izpremeniti jo in pri tem poslušati glas vesti in ozirati se na blagor dežele. Car je poslal generala Drinova in dr. Lucianova, katera bosta imela odgovarjati na eventualna vprašanja. Po seji je bil ban ket. Dondukov je napil carju kot osvoboditelju Bolgarske.“

„Zastopniki so zahtevali, da se nazdravi Francoskej in francoskemu poverjeniku. Poslednji je nasvetoval zdravjico vsem evropskim poverjenikom in je odstopil odgovor angleškemu poverjeniku, ki je prvi prišel v Trnovo. Angleški poverjenik je potlej napil na zdravje Bolgarske, kot najmlajše države evropske „vsaj za zdaj“. Posebno rumelijski zastopniki so ta namigljaj v zdravjici z velikim odobravanjem sprejeli.“

„V cerkvah po Bolgarskej je uvedena

molitev, ki prosi Boga za milost, da se ves bolgarski narod zjedini.“

„Knez Dondukov je denes ogledoval bolgarsko vojsko.“

Tako poroča telegram. Drugo poročilo pa javlja: „V južnej Bolgarskej, ali kakor jo zovejo: vzhodnej Rumeliji, so Bolgari tudi baje tri poslance volili, in jih v Trnovo poslali, zoper kar je Turčija protestirala. Ali bolgarski krogi pravijo, da bi bila izdaja, ko bi Bolgari brate izpod Balkana odbili od sebe. Do zdaj je osemdeset poslancev dalo knezu Dondukov-Korzakovu adresu, v katerej pravijo: Bolgari ne morejo priznati umetnih mej, katere je berlinski kongres kneževini Bolgariji dal, če nečajo svoje narodnosti sami moriti. Mi smo pred Bogom, pred narodom in bodočnostjo dolžni ob tem najbolj slovesnem dnevi svoje zgodovine izreči, da morejo le narodopisne meje biti granice naše novooživljene domovine.“

Napitnica angleškega poverjenika (najbrž Drumonda Wolfa, ki je uže v zadnjih poročilih do svoje vlade naravnost povedal, da se berlinski dogovor glede delitve Bolgarije ne da marno izvesti), dalje vedno večje približevanje Anglije k Rusiji in vsa druga znamenja kažejo, da smemo iz Bolgarije in Rumelije skoro še jako nenačakovanih za Slavjanstvo ugodnih vestij pričakovati.

Kako se bomo Slovenci obdržali?

[Izvirni dopis.]

(Konec.)

Naše časopisje bi bilo lahko mnogo bolje, mnogo bolj razširjeno, ako bi se mogli uredniki, lastniki, izdajatelji in drugi udeleženci porazumeti, porazumeti v tem smislu, da bi

gledali na svoje objekte, na liste, in ne na svoje osebe.

S sporazumljenjem ustanovil bi se lahko eden sam velik politični dnevnik za slovenski omikani stan, in jeden sam politični tednik za prosto ljudstvo s prav nizko ceno. Kako veselo bi bilo slovensko razumnštvo dostojnega večjega svojega dnevnika, kako vesel bi bil kmet zopet svojih cenih in jedernatih tedenskih novin! Koliko lažja bi bila potem tudi agitacija za takove novine! Ali v zdanjih okoliščinah je človeku težko priporočati ta ali oni točno imenovani list, ker vé, da je število časnikov uže preveliko. Sicer pa nij malo število tacihih izobraženih narodnih (?) Slovencev, ki našim listom pač radi pomanjkljivosti očitajo, a sami jih niti materialno niti duševno ne podpirajo. Pa pristopimo k našemu slovstvu. Ali se óno dostojno podpira po našem občinstvu? Ali se dovolj priporoča po vsem našem časopisju? dovolj razširja mej naš narod? Odgovora mi nij treba navajati. Vprašam samo še: Ali se naši slovstveni izdelki dovolj kritično pretresujejo? Gotovo ne, in sicer to najmanjše. Pa kdo si skoro upa naše nove knjige kritizirati?! Slovenci smo zdaj v tem žalostnem položaju, da si z najmanjšo, objektivno in pravično kritiko svojih izdelkov žalibog le več škodujemo, nego koristimo, ker s kritiko nij ustrezno niti pisatelju niti založniku, kajti oba si domišljujeta, po pravici ali ne, da je kritika prouzročila slabo kupčijo. — Z večjo sigurnostjo pa bi smeli Slovenci stopiti na noge vsaj takrat, kadar nam potreba veleva odločno besedo govoriti v zadevi óaih naših društev, katerih obstanek po objektivnej kritiki ne pride v nevarnost. Taki društvi sta „Slovenska Matica“ in „Družba sv. Mohora“. Poslednja deluje z materialnega

Listek.

Dva Matevža.

(Spisal Nis Vodoran.)

(Dalje.)

VII.

Teta — sestra cerkvenikova — morala je biti zdaj pomočnica in posrednica. Marjeto je rada imela ko svojo lastno hčer, zato je nij bilo treba dolgo prositi, rada je stopila na Marjetino stran, ter obljubila jej svojo pomoč. Takoj drugi dan se napravi k svojemu bratu. Cerkvniku se je čudno zdelo, da Marjete nij domov, ker se je imela vrniti še tisti dan, ko je šla. Za to je njegovo prvo vprašanje sestri:

„Kam si pa Marjeto dela?“

„Marjeta ostane v mojej hiši, dokler...“

„Kaj? V tvojej hiši ostane? Nijsem li jaz več gospodar ž njo, jaz njen oče?“

„Da, ti si njen oče in njen gospodar, in ravno zato, ker si njen oče, moraš skrbeti za njeno srečo, ne pa siliti jo...“

„Kaj siliti? koga siliti? Uže vidim, da me je šla tožit k tebi; no, čakaj mi Marjeta, še prideva skupaj!“

„Tako ne govori! Marjeta je tvoj otrok, in gotovo ne zasluži ostre besede od tebe.“

„Ako je Marjeta otrok, kakor mora otrok proti očetu biti, mora ubogati, in očetu hvala biti, da se za njeno srečo trudi, ne pa po svojej volji ravnati. Kaj pa ti je natvezla o meni?“

„Marjeta se nij pregrešila zoper otroško ljubezen, in nij besede izgovorila, katera bi kazala, da te ne spoštuje. Kar je govorila, govorila je, ker je morala. Prav stori, da govori, dokler je še čas; boljše je zdaj govoriti,

kakor celo svoje življenje črva nezadovoljnosti in kesa v srci nositi.“

„Glej, glej, kako modro in lepo denes govoriš! Uže vidim, kam pes taco moli. Marjeta nij zadovoljna z ženinom, kateri jej je namenjen. Razloži mi pa, kako se to sklada z otroško ljubeznijo in spoštovanjem, da Marjeta meni obljubi, da hoče Matevža vzeti, potem pa leti k tebi mene tožit in tebe zoper mene na pomoč klicat.“

„To uganjko je lahko uganiti. Ti si jej ponujal Mrzlikarjevega Matevža, a ona je imela v mislih logarjevega.“

„A tako? Torej za mojim hrbtom si ona fante zbira! Dobro me pomni, — iz tega ne bo nič!“

„Zakaj ne? Nij-li logarjev sin mladenič, da mu ga nij para v celej okolici. Vrhu tega vdobil je zdaj dobro službo, tako, da se nij bati, da bi se jima slabo godilo.“

(stvarnega) stališča, gledajoč s tako lepim uspehom, da se sme tudi gledé formalnosti vse óno prezreti, kar se je kedaj o tem pisalo; zato naj bi to blago družbo slehern domoljub povsod in vsikdar z besedo in z dejanjem priporočal, kajti ako se jedino to društvo Slovincem v svojej zdanjej veljavi ohrani, nij se nam narodnega pogina bati.

Ali drugo je z našo „Slovensko Matico“, katera menda slovenskemu razumništvu od leta do leta manj ustreza. Temu sicer nij uzrok samo zdanji odbor ali društvena pravila, uzrok je tudi slovenska inteligencija, ki premalo sodeluje pri jedinem narodno-znanstvenem zavodu. — Pri bodočem občnem zboru bi jaz nasvetoval, da se vrše volitve vsikdar svobodno, to je, da stari odbor ne nasvetuje novih odbornikov, ampak da se to prepušča posameznim, osobno došlim udom, kateri naj bi se pri volitvah samo na znanstveno in literarno izobrazene može ozirali, naj več na literate naše. Morebiti bi tudi to ne škodovalo, ako bi se ves odbor vsako leto ponovil. Občni zbor naj bi pa bil ob velikih počitnicah, da se ga more slovensko učiteljstvo srednjih šol, ki šteje mnogo pisateljev, lahko udeleževati. Društvo si pa s tem sebi gledé materialne podpore, udom pa gledé duševne hrane in rodoljubja največ škoduje, da knjige le na — vero pošilja. Dokler „Matica“ tega ne bo odpravila, škodovala bode le sebi in svojemu namenu.

Skrbimo torej Slovenci bolj za naše knjige, časopise, za naše slovstvo, in zlasti za naša društva, ako se hočemo kakor slovenski narod ohraniti, in kakor tak izobraževati!

Ali če pridejo za nas še neugodnejše politične razmere, nego so zdanje, kar je mogoče; ako bi se naš jezik čisto iz šol in iz uradov izpahnil, ako bi se nam naše časopise zatrl, ako bi se našim odvisnim pisateljem pero iz rok iztrgalo, kje bomo Slovenci v tem žalostnem slučaju iskali zavetja in pomoči? Pri našem bližnjem, sosednjem bratu Hrvat, kateri se bode sigurno dalje upiral tujim navalom, nego mi Slovenci. Zato hvalim vsak korak, kateri nas Hrvatom približuje. Skrbimo, da se naš jezik asimilira, prispodobi čim več hrvatskemu, privajamo se temu bratskemu jeziku, potem pa porabljajmo tudi vsako priliko, da se hrvatski književni jezik našemu približa. Delajmo z jedne strani na to, da se hrvatska knjiga pri nas, a slovenska pri Hrvatih udomači. To bi bil prvi in najuspešnejši korak do literarnega zjedinstva, ka-

terega je nam in Hrvatom v bodočnosti treba. Slovenska književnost se sama nikoli ne bo mogla dovolj povzdigniti, dokler ne bo mogla v malo predrugačnej obliki narodnih mej na jug čez Kolpo in Reko, ter na vzhod čez Sotlo prekoračiti. Ali prej, nego to dosežemo, nam je na istih mejah vrata odpirati hrvatske knjige v našo domovino.

Da se torej Slovenci tudi v najneugodnejših političnih razmerah obdržimo, pospešujmo umno napredovanje in pridno razširjanje pravega števila dobrih domačih časopisov, pospešujmo naše slovstvo in dobro osnovajmo naša književna društva, ter delajmo tudi za književno jedinstvo s Hrvati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. februarja.

Z *Dunaja* poroča telegram 25. febr.: Denašnja „Wiener Ztg“ poroča, da je polkovnik Thömel imenovan za ministerskega residenta pri črnogorskej vladi.

Rumunski škof Roman je bil v Sibinji, ko je prišel tja od znane deputacije od cesarja (prosiši za varstvo naroda pred tujim magjarskim jezikom) od vse rumunske inteligence demonstrativno pozdravljen. „To bode v Pešti nahode naredilo,“ pravi „D. Ztg.“, in pristavlja: „Dan denes si narodi ne dajo na komando vzeti svojega jezika in svojih šeg.“ — Naj si to zadaje tudi naši nemčurji zapomnijo.

V *ogerskem* zboru se nadaljuje budgetna debata. V soboto sta govorila Lang in grof Apponyi. Prvi je Magjare tolažil, da jih Bosna ne bode pokopala. Drugi je vlado grajal zaradi Bosne.

Vnanje države.

Iz *Belgrada* se poroča, da je bil general Černjajev v Nišu od srbskega dvora in srbskega naroda zadaje dni, ko je tam bival, navdušeno pozdravljen. To je lepo, da Srbi svojih slovanskih prijateljev ne zanemarijajo.

Francoski „Journal officiel“ objavlja imenovanje generala Chauzyja za poslanika v Peterburgu namesto Lefloa, admiral Pothuau-a za poslanika v Londonu namesto marquisa Harcourta, in Teisserenc de Bortsa za poslanika na Dunaji namesto grofa Voguéa.

Angleži imajo v svojej vojski v južnej *Afriki* večjo nesrečo z Zulu-Kafri, nego so sami sodili. Ker njihove vojne pomoči ne morejo do tja priti v šestih do osmih tednih, je angleški polkovnik Pearson zajet od Zulu-Kafrov, in bode morda celo moral poginoti s svojim oddelkom, če mu pomoč ne pride.

Angleška in francoska vlada dolžiti *egiptovskega* podkralja, da je sam naredil znano demonstracijo odpuščenih oficirjev v finančnem

ministerstvu, da bi se kako rešil finančnega jerobstva evropske komisije. Ali tega Anglija in Francoska ne bosti pustili. „Times“ poroča, da obe državi pošljeta vojni ladij v Egipt, kot demonstracijo.

Papež je zadnjo soboto sprejel 1000 katoliških žurnalistov raznih narodnosti. Papež je naglašal, da naj katoliško novinstvo odbija óno novinstvo, ki družbo človeško ostrupljeva, in je priporočal složnost v krščanskih principih, a zmernost v jeziku. — Ravno tako je papež katoliškim novinarjem na srce pokladal, naj se boré v novinah za to, da se papežu vrne njegovo posvetno oblastje.

Dopisi.

Iz *Škofje Loke* 24. februarja.

[Izv. dop.] Do denes se nij nihče oglasil o volitvah za naš mestni občinski zbor. Zato naj bode meni dovoljeno jih svetu nekoliko osvetiti. Občina Škofja Loka je zložena iz mestne občine in kmetske občine Zminec. Letos je iztekla 3 letna doba občinskega zastopa. Županstvo je pravilno naredilo nove volitve, kot navadno prej vselej. Občina Zminec je uže izvolila svoje zastopnike, ko so se 20. t. m. zbirali volilci tretjega razreda, da bi volili kot vselej: narodno. Človek obrača in gospod okrajni glavar obrne. Ravno predno se volitev prične, naznani g. Derbitsch, da je volitev nezakonita, ker občina Zminec mora skupno z mestom voliti, in če tudi se bo volitev vršila, je on ne bo potrdil. Omeniti moramo, da se je tako, da voliti občini vsaka za se svoje zastopnike, uže skozi 13, reci: trinajst let volilo. Na vprašanje g. župana, zakaj da bi zdaj ne bila volitev veljavna, ker se je uže toliko let tako volilo, odgovori g. okrajni glavar, da je bil še le zdaj podučen.

V obče se zdaj sliši, da hočejo volilci 3. razreda in volilci kmetske občine pokazati, da se ne dajo utruditi če morajo dvakrat iti na volišče. Pa tudi 2. in 1. razred sta zdaj morda še na boljem, ker je mnogo volilcev zdaj v 3. ali 2. razredu, kateri pridejo po všteti davkov plačujočih v davkovskih občinah zunaj mesta en razred višje. Še marsikaj bi se dalo o tem pisati, pa naj si raji vsak bralec zraven misli, ker gospod drž. pravnik ima mogočno roko. (Za to smo celo iz tega dopisa morali nekoliko brisati. Ur.)

Tako smo imeli Ločani 3 glavne zabave; 1. ples ognjegasilcev, 2. veselica čitalnice in 3. občinske volitve, katere so se tako lepo vršile, da se vse mesto čudi.

Naj mi bode dovoljeno vse narodnjake opomniti, da morejo pri takih priložnostih naj-

„Zemljišče, pošteno zemljišče brez dolgov, trdna kmetija to je najboljša služba. Služabnik mora plesati, kakor mu se gode, — denes se gospódi zameriš, jutri si uže brez kruha.“

„E, dragi moj, kmetu nij treba zavidati. Saj vemo, kako je: večno delo, večno trpljenje, večne skrbi; boljša je logarjeva služba; lahko delo, malo skrbi in vsak mesec gotov denar, naj toča pobije polje ali ne.“

„Boljša ali slabjša, jaz sem oče, mene mora poslušati; jaz sem Mrzlikarjevemu dal besedo, — pa mir besedij!“

Dolgo sta še besedovala, ali končna beseda cerkvenikova je bila vedno: Marjeta mora očeta ubogati.

Teta torej nij nič opravila. Poguma sicer nij izgubila, mislé si: kar denes nij, pride lahko jutri; ali izprevidela je, da bi denes vse daljše poskušnje brezuspešne bile, zato se je napravila zopet domov. Pri odhodu jej je

cerkvenik trdo zabičeval: „Precej mi pošlji dekleta domov!“

VIII.

Prešli so za tem trije dnevi, — Marjete še nij domov. Cerkevnik se je sam sáboj bojeval. Neizrečeno ga je jezilo, da se mu hči ustavlja. Najraje bi bil šel sam po njo, ter jo pripodil domov, kakor se z neubogljivo tepenko stori, ali sram ga je bilo, da bi se po vasi izvedelo, da njegova beseda pri hčeri več ne velja. Uže tedaj so si ljudje marsikaj šepetali na uho, kaj bi še le potem bilo, ko bi moral silo rabiti, da Marjeto upokori.

Pa še nekaj je bilo, kar ga je od sile odvrčalo. Začel je premišljevat sestrine besede in oba Matevža primerjati. Kar se mladosti in lepote tiče, se Mrzlikarjev Matevž ne more meriti z logarjevim Kmetija tudi nij več, kar je bila prejšnje čase; davki so zrom večji, delavci vedno dražji, a letine vedno

slabjše. Ako bi se logarjev Matevž pošteno obnašal in pridno svojo službo opravljal, ne bilo bi naopačno za njegovo ženo, morebiti bolje nego pri Mrzlikarjevem, vsaj toliko težkega dela in gospodinjstskih skrbi ne bi imela. Tako je nazadnje cerkvenik ukrepal, ali obljubil je gospodu fajmoštru in dal je svojo besedo Mrzlikarjevemu, — ne more se več umakniti.

Četrty dan pride zopet sestra njegova, a brez Marjete.

Tedaj jo cerkvenik ostreje poprime: „Kje je dekle? Zakaj je ne pošlješ domov? Zakaj mi delaš to sramoto? Jaz tega ne morem več trpeti, domov mora priti! Le čakaj, jo uže zopet navadim pokorščine.“

„Ako misliš, da z vpitjem in jezo kaj opraviš, motiš se. Bodi torej miren ter me poslušaj. Kako bi se mogla Marjeta domov vrniti? Ako uže nad manoj tako razsajaš, kaj

več storiti tudi za volitve v državni zbor, katere bodo v teku tega leta, in pri katerih moramo Ločanje spet pokazati, da smo mo-
žje zvesti domovini svojej!

Iz Konjic na slovenskem Štajerskem 23. februarja. [Izv. dopis.] (Pustno vreme.) Denes ob jedne uri popoldne smo imeli prav znamenitno vreme. Ves dan je snežilo in deževalo; na jedenkrat pa začne bliskati in grmeti, toča pada in tudi babje pšeno; tej zmešnjavi pa se kmalu smeje — solnce gorko. Razen viharja smo torej na jedenkrat imeli: dež, sneg, točo, blisk, tresk, grom in solnce. (Kakor tudi pri nas v Ljubljani, in drugod okolo Ur.) Trebalo je menda, da vendar tudi vreme naznani, da je bila pustna nedelja, kajti razen omenjenega vremena je bilo v Konjicah tako tiho in mirno, da smo se prav dobro dolgočasili. Uzroki tej žalostnej prikazni so hudi časi, ki vladajo nad nami: nij peneza! Hvala Bogu, da še imamo dosti vina in žita, da nam ne bode treba v novič zadolžiti se kakor v pretečenih letih. Ako ne bi štibernica živine rublevala, in ko bi se svinj, katere so za „farež“ pripravljene, menj držala, ter ko bi bolj po vinu segala, bi naš kmet v spomladi ložje si po magal. Tako pa vino zapijemo, ker ga prodati ne moremo, svinje in krave pa drugi nam prodajejo! So pač taki časi.

Iz Gorice 22. febr. [Izviren dopis.] Brez velikega hrupa poteka nam letos v „soln-
čanej Gorici“ pust svojemu koncu; splošna revščina je tudi tukaj kriva, da se ne pokla-
dajo več Kurentu take žrtve na oltar, nego
li je bilo to druga leta navada. Neko poseb-
nost vam imam vendar denes kratko opisati,
katera se je tukaj ta pust vršila, in ta je
otroški ples v tukajšnjem laškem društvu
„Socijetà di Ginnastica“! Da ne mučim pre-
več čitateljeve radovednosti, povem naravnost,
da so se otroci hodili letos v imenovano dru-
štvo učiti plesati, a na „debel četrtek“ je pri-
redilo omenjeno društvo „una festa dei fanci-
ulli“, pri katerej se je plesalo, da je bilo ve-
selje. Da! neko veselje vidi „Isonzov“ dopi-
snik v tem, da ravno smo mi nasprotnega
mnenja. In zakaj to? Zato ker se s tem v
otroškem srci rodi prva iskra, ki vsplameni
po nekoliko letih v hudo strast. Da 5—10
letni paglavček z ravno toliko letno „punčko“
pleše, jo potem pod pazduho sprevaja galantno
po sobani, jej daruje šopek cvetic in jej fino
komplimentuje, to gledati se marsikomu „lepo“
zdi; a kdor se je kedaj učil odgoje, ta mora

naravnost takovo početje obsoditi iz gori na-
vedenega uzroka. Ne zdijo se mi torej pa-
metne óne matere, ki so na te „srčke“ vse
nateknile, da bi le „lepši“ bili, ker s tem za-
jedno vzbujajo uža v otroškem srcu lehkomiselnost in koketerijo, kar ne gre. Jaz se popol-
nem zlagam z óno gospo, ki je gledé tega
plesa rekla: „Moliti in delati naj bi otroke
učili, ne plesati do pozne noči, saj še tako se
pozneje v življenji zbirsajo“. Prav tako odobru-
jem gospodom učiteljem, ki so prepovedali v
šoli otrokom, tega plesa udeležiti se, odobru-
jem, pravim, akopram se ravno o tem „Ison-
zo“ toliko repenči in huduje. —

Ker ravno o „Isonzu“ govorim ne morem
si kaj, da bi ne omenil necega napada na go-
riškega profesorja, katerega je omenjeni list
prinesel. In sicer govori o katehetu na tukaj-
šnji realki, ker je baje v šoli rekel, da se
nema Avstrija nič nádejati od Nemcev in La-
hov, timveč od Slovanov, ker Slovani so
steber Avstriji. Mož je, da si Lah, po-
vedal resnico, kar pa je hudo dregnilo tuk.
„Isonza“, da se je ostro zagnal v omenjenega
gospoda kateheta.

Iz Zgonika 20. febr. [Izv. dopis.] Pred kacimi osmimi meseci bila je v sosednjem
vasi veselica. Pri tej veselici je bilo precej
našega občinstva navzočnega. Veselje tega ve-
čera je naše fante precej predramilo, brž pri-
čno sanjariti in ugibati, da bi ne bilo mogoče
tudi v domačej občini kaj takega osnovati?
In res vneti za to narodno stvar, prizadevajo
si veselico doma napraviti; ker pa domačih
močij nij bilo, podajo se v Nabrežino iskat
pri tamošnji „čitalnici“ pomoči. „Kdor išče,
najde“ — in res vrli Nabrežinci so prišli. Ve-
selica se je nepričakovano dobro obnesla. Ne
koliko časa prej bilo je pa uže ustanovljeno
„Bralno društvo“. Društvo je marljivo segalo
po časnikih, katere tudi še marljivo prebira.
Pred petimi tedni misliti se je pričelo na novo
veselico, na veselico, katero je priredilo „Bralno
društvo“ v nedeljo, to je 16. t. m. Veselica
bila je, akoravno slabo vreme, dobro obisko-
vana. Razen domačih društvnikov došlo je
tudi obilo število gostov tako iz Nabrežine,
Glabrovice, da še celó iz Trsta. Vse točke
programa so se — akoravno vse nove moči
— precej dobro izvrševale.

Veselica trajala je živahno do ranega ju-
tra, in slovo jemaje ločili smo se želeči se
prej ko prej zope sniti k zabavi vršečej se v
tako narodnem duhu. Sprejmite vsi prija-

telji našo najtoplejšo zahvalo, želimo pa tudi,
da bi nas prilično še blagovoljno počastili.

Z Dunaja 21. februarja [Izv. dop.] Omenili ste uže minolega tedna interpelacije,
katero je stavil dr. Vošnjak s tovarši do
vlade o zadevi rezervnih zdravnikov pri
okupacijske armadi v Bosni. Po stenografič-
kem zapisniku se ta interpelacija tako le glasi:

„Akopram se je demobilizacija ónih re-
servnih delov armade, ki so bili za okupacijo
Bosne in Hercegovine meseca julija prošlega
leta in pozneje mobilizirani, zdaj večjim delom
uže izvédla, ter so se rezervniki, osobito re-
servni oficirji, rezervni uradniki za oskrbovanje
armade itd. domov odpustili, službuje ipak
aktivno še mnogo rezervnih zdravnikov v obéh
zasadenih deželah.“

„Ker so imeli ti zdravniki pred mobili-
zacijo večinoma take javne zdravniške službe,
ki so se jim le za šest mesecev rezervirale,
imajo zdaj žalostno perspektivo, da izgubijo
svoje prejšnje službe, in da bodo ob svojej
vernitvi v domovino morali zopet sebi in svo-
jim družinam eksistencijo ustvarjati.“

„Ker se pa aktivnih vojaških zdravni-
kov ne manjka, in bi se tedaj rezervni zdrav-
niki lahko odpustili in svojim meščanskim po-
klicem zopet izročili, ne da bi se stem kaj
škodovalo vojaškim zdravniškim poslom, za to
usojajo se podpisani visokemu c. kr. skupnemu
ministrstvu vprašanje staviti:

Hoče li onó na to delati, da se bodo re-
servni zdravniki, ki se še za aktivno vojaško
službo v Bosni in Hercegovini porabljaajo, prej
ko mogoče v domovino odpustili?“ (Pride po-
tem 23 podpisov.)

Domače stvari.

— (Vreme.) Zopet imamo (na pustni
vtorek) sneg in dež. Ljudje pravijo, da takega
toliko mokrega vremena še nij bilo nobeno
zimo. —

— (Umrli) je v nedeljo 23. t. m. na
svojem posestvu v Medvodah nad Ljubljano
po Gorenjskem sploh dobro znani krčmar in
posestnik Jamnik, po domače Tosnik, star
kacih 75 let. Umrli je bil gotovo jeden naj-
premožnejših kmetov in posestnikov kranjskih,
cenijo ga namreč na kacega — pol milijona
ali vsaj na več stotisoč. Glavni dedič je umr-
lega jedini sin, g. Nikolaj Jamnik, po domače
Starman, posestnik na Svetjem.

— (Kranjska šolska postava po-
trjena.) Z Dunaja se nam piše: Od referenta
svetovalca Hermana v naučnem ministerstvu

bi še le ž njo počel? Marjeta se tvoje jeze
boji, in — kakor vidim — po pravici. Dobro
me razumej: dokler stvari ne uravnamo, se ti
Marjeta ne vrne v hišo. Odločila se je rajši
takoj po svetu iti, kakor gospodinja Mrzlikar-
jeve kmetije biti. Ako imaš kaj srca do svo-
jega otroka, odnehaj, ne sili je, ne goni je
po svetu. Da ti vse povem: prišla sem denes
zadnjikrat k tebi prosit te in omečit, ako je
mogoče; ako ostaneš trdovraten, in se ne
usmiliš svojega otroka, potem gre Marjeta
jutri v mesto; pripravljena je uže, — le mene
čaka, da zve tvojo zadnjo besedo.“

Tega ubogi cerkvenik nij pričakoval, to
ga je poparilo! Molčal je, dolgo je molčal;
mej tem je pa sestra njegova še jedenkrat z
vso svojo žensko zgovornostjo poskusila doka-
zati, da Marjeta pametno dela, ako svoje
srce posluša, katero jo drugam vleče, ne k
Mrzlikarjevemu Matevžu.

Cerkvenik je bojeval sam sáboj hud boj.
Strašno hudo bi mu bilo, ako bi ga Marjeta
zares zapustila, ako bi res šla po svetu s
trebuhom za kruhom zoper njegovo voljo,
brez njegovega blagoslova. Da bi ne bil dal
svoje besede gospodu fajmoštru in Mrzlikar-
jevemu Matevžu! Ko bi se ta vozal tako dal
razvozlati, da bi bilo vsem prav, pripravljen
bi bil odjenjati, — ali bati se je, da pri go-
spodu fajmoštru nikdar več ónega zaupanja
ne doseže, katero je vžival doslej.

In zdaj precej se mora odločiti, jutri bi
uže prepozno bilo; ne, to je preveč; starega
moža so skoraj solze oblile, kar se od smrti
njegove ranjke žene nij zgodilo.

Nič več se nij zadiral, nič več nij vpil,
— krotek in miren je bil njegov glas, ko je
naposled sestri odgovoril: „Privedi mi dekle
domov! Te sramote mi ne storite, da bi se
moja hči, ki je vedno za ubogljivo, pridno in

pošteno veljala, Bog vé kam po svetu skla-
tila. Domov naj pride, — mene se nij treba
bati, — in potem se bomo pogovorili, kaj in
kako bi bilo bolje.“

Iz tega odgovora je sestra cerkvenikova
spoznala, da se je stvar po njenej volji za-
suknila, zato nij dalje tiščala vanj, rekla mu
je le: „Ako hočeš resnično po očetovski z njo
ravnati, ako hočeš vse mirno premisliti in pa-
metno ravnati, hočem jaz dekle ustaviti, da
nikamor ne gre, ter privedi jo jutri sem,
drugače pa ne, — hočeš?“

„Naj pride!“

Drugi dan se je Marjeta vrnila domov.
Teta jo je sprejela. Oče cerkvenik se sicer
nij mogel vzdržati, da bi je ne bil pokaral,
toda njegove besede nijso bile preostre, in
videlo se je, da jih je zato govori, da bi svojo
očetovsko oblast nasproti hčeri izkazal.

(Konec prih.)

smo poizvedeli, da so v našem kranjskem deželnem zboru sklenene preuredbe šolske postave predložene naj višji sankciji, katera je od Stremajerja tudi uže — zadobljena!

— (Preiskavanje na celjske gimnaziji.) Iz Celja se nam piše: V tem hipu se velika preiskava na celjskem gimnaziju vrši. Slovenski dijaki so baje dobili od necega dobrotnika 10 gold. v dar, ter so si namenili narediti jedno veselo uro ž njim minoli teden 14. februarja. Kar štirideset se jih zbere pri pijači, in imeli so veseli dečki svoj „slovenski večer“. Ali škoda, da imajo mladi fantje jako nevarno navado pri takih priložnostih plotove podirati, nepriljubljenim profesorjem šipe potrpuvati itd. Zadnjič so ovo po disciplini nedovoljeno privatno veselje tako dolgo v ranem jutru prakticirali, da so policaji dva prijeli in priprli; jeden od teh je potlej vse povedal in izdal. Nemškutarji torej zdaj po mestu govore, da so izvedeli: da imajo slovenski gimnazijalci svoj z roko pisani časnik „Dijak“, da vedó, kdo mu je urednik, kdo pisar, tajnik, koliko da vsak naročnine plača itd. Straha in trepet je mej mladino mnogo. Morda vam izid še poročam.

— (Iz Krškega) se nam piše: V Krškem se je pod načelom tamošnjega župana g. V. Pfeiferja ustanovil odbor z namenom slovesno praznovati petindvajsetletnico poroke presv. cesarja in cesarice. Dotični program je uže določen in se bode v kratkem objavil.

— (Za Notranjce.) V Krškem, kakor smo poročali, nabralo je tamošnje županstvo v korist Notranjcem znesek 105 gl.; h kateremu pripomogli so sledeči gospodje: M.

Hočevar, državni poslanec 50 gl.; V. Pfeifer, državni poslanec 20 gl.; Dr. Koceli, odvetnik 3 gl.; Fr. Bömches, občinski svetovalec 5 gl.; E. Polak, kanonik 5 gl.; J. Lenk, graščak 5 gl.; C. H. Maurer, trgovec 3 gl.; K. Žö ver, posestnik 2 gl.; J. Rumpret, posestnik 2 gl.; W. Polak, posestnik 2 gl.; H. Štancer, trgovec 2 gl.; F. Zesar, trgovec 1 gl.; R. Engelsberger, trgovec 1 gl.; F. Grivec, kaplan 2 gl.; Neimenovani 1 gl.; M. Ausetz, c. kr. poštar 1 gl.

— (Iz Sežane) se nam piše: Na pustno nedeljo napovedan je bil v stolici kraškega globusa velik „korso“ od Starega grada do Skaramangovega raja. Namenili so bili naši Sežanci vkupiti v ta namen dvajset in štiri kvintale bobkov (konfetov), torej dva kvintala više, nego Ajdovci. Ker je pa bog Vserog poslal denes v Sežano z bliskanjem in grmenjem nad tri sto sodov sodre, nij bilo treba bobkov vkupovati, in naši Sežanci so shranili denar, s katerim so imeli konfete vkupiti, za sirk (turščico).

Razne vesti.

* (Dogodjaj z roparjem.) Pred nekoliko dnevi je šel 19 letni Bela Retly v Rad v vinograde svoje matere. V teh vinogradih je tudi mala hišica, kjer je hotel mladi mož prenočiti. Zvečer pride k njemu v vas nek „szenygeny legendy“, zahtevajoč kruha in vina, cesar je tudi v obilici uobil. Gost ko se je bil na jedel, vstal je in dejal: „Nasitil sem se, a zdaj pa hočem tudi novcev“, ter potegne nož. Ko mu zatvrdi mladi mož, ka nema novcev, reče lupež: „Hočemo videti!“ ter ga napade z nožem. V tej sili ustrelil mladi mož z revolverjem na lupeža ki se zadet v vrat, zgrudi s kri kom na tla. Vsled strele je pa luč v sobi ugasnila,

in mej tem, ko je R. žvepljenk iskal, pograbil ga je ropar, in le z veliko silo se mu je mladi mož iz rok iztrgal, potem hitel ven, in ljudi skupaj sklical. Ti so prišli, zvezali roparja, in ga k sodni odvedli.

Smrti v Ljubljani.

22. februarja: Anton Vodnik, kamenosek, 53 let, v kravjej dolini št. 1, vsled sušice.

23. februarja: Miklavž Setina, penz. c. kr. računski svetovalec, 68 let, na starem trgu št. 34, vsled oslabljenja. — Franc Stebil, gostač, 57 let, na emonske cesti št. 19, vsled mrtvice v možjanih.

24. februarja: Janez Acen, dete paznika v posilnej delavnici, 16 m. 26 dnij, na poljanske cesti št. 29, vsled vnetice dušnika.

Služba

občinskega zdravnika.

V občini Laški trg (Markt Tüffer) se je izpraznila služba občinskega zdravnika z letno plačo 500 gold.

Prosilci za to službo, kateri morajo imeti diplomu doktorstva, dokazati dozdano prakso, im morajo biti zmožni slovenskega jezika, vpošljejo naj svoje prošnje občinskemu uradu v Laškem trgu do 31. marca 1879.

Od občinskega urada v Laškem trgu, duč 23. februarja 1879.

(65—1)

Amon l. r., župan.

Marko Wir empfehlen geschäftl. als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse,

FILIPA NEUSTEINA,

(390—11)

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila. Tisoč spriceval je potrjujejo.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one specialitete za prave sprejema, ki so z našo firmo zaznamovane.

Neusteinove posladkorjene pile sv. Elizabete za čiščenje krvi — lahko odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, žilnici, boleznih prsnih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zapreje, pravi vir največ boleznij. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te bice. 1 valar, 8 škatljice, s 120 pilami, stane 1 gld., posamezne škatljice 15 kr.

Odlikovane so te pile z jako častitlim spricevalom dvornega svetovalca prof. Pitha.

Beaume' Girome, 60 kr.

Brownova pomada, najizvrstnejše sredstvo za ohranjenje in barvanje las, daje lasem prvotno barvo. Velik lonček stane 2 gld., majhen 1 gld.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem, da osivelemu lasu vsako barvo (črno, rjavno, rumeno). 3 gld.

Orientalni prah za dame, da koži glad, belost, fino in mehko, (belo ali roza), a 1 gld. in a 50 kr.

Albuminat od železa, najuspešnejše zdravilo bledicnim, rekonvalescentom in bolnim na živcih itd.; uže čez malo dnij se čuti, kako albuminat od železa vpliva. 1 gld. 50 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za teženje otrok, najboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

El Benito, jedino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljanju luskin. 1 gld. 80 kr.

Dr. Fremonta prerodilni liker, najboljšo in svežilo. 2 gld.

Prsne cigarete iz smrekovih igel, najboljšo sredstvo zoper naduho. 25 kosov 1 gld.

Guaco - prilepek zoper raka, gnjilobo v kosteh in vae vrste ran. 3 gld.

Guaco - tinktura zoper vse hudo kvarjenje krvi, prehlajenje v želodcih itd. Gld. 1.50, 2.50, 4.—

Guaco - mazilo, katero vse bolečine odpravi, ako se z njim namaže. 3 gld.

Guaco - esenca zoper gnjilobo in bolečine v zobeh. 1 gld. 50 kr.

Aromatičen duh zoper trganje po udih, priporočen vsem, ki imajo putiko ali revmatizem. 70 kr.

Hallerjeve jodne pastile nadomeščajo popolnem kito v salo. Te jodne pastile ozdravijo brancorje, zastarelo siphilis, bolečine v glavi, žlezah in na očeh. 1 škatljica 60 kr.

Injection Cadelle, ozdravi jako naglo vsak mehurni katar (triper ali beli tok) brez slabih nasledkov. 1 gld. 60 kr.

Gušni duh, najboljšo sredstvo proti guši (krofu). 70 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih plavinskih zelišč; olajša tako vsak kašelj in prsno bolezen. 70 kr.

Kumys, najboljšo sredstvo zoper slabo prebavljenje, drisko, pončavanje močij, sluhševanju in sušici. Cena jedne sklenice 80 kr.

Menthin, najboljšo zdravilo za želodec, potolaži krč, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda. 50 kr.

Margaritte - bonboni zoper kašelj, 30 kr.

Oreillon, dobro zoper vse ušesne bolezni, proti gluhoati, šumenju itd. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najnernejše zobne bele ko biser. 70 kr.

Po - ho, iz Kine prinešen, olajša takoj najhujšo migreno in bolečine v glavi. 1 gld.

Dr. Bayerja pravi pulherin je najboljšo sredstvo zoper sinje, daje koži liljno in rožno barvo. a 1 gld. 50 kr. in a 80 kr.

Royerjevo hemeroidialno mazilo, tem priporočeno, katere hemeroide nadlegujejo. 1 gld. 60 kr.

Salycil - antisuitin, proti sitnemu potenju rok in nog. a 50 kr.

Salycilno milo, najboljšo in najcenejšo milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile, za vte zobe najboljšo zdravilo. 25 kr.

Storax - Crème, čudovito pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Wlinsi - papir, proti nahodu, pranemu kataru, prehlajenju v vratu in hripi. 1 gld. 20 kr.

Dr. Haiderjev zobni prah, 35 kr.

Vedno v zalogi je: **Kondensirano švicarsko mleko** a 55 kr. **Nestlejeva otročja moka** a 90 kr. **Dr. Golijev jedilni prah** a 84 kr. **Poppova anaterinina ustna voda** a 1 gld. 40 kr. **Liebigov mesni ekstrakt** jeden četrt funta 80 kr. **Dr. Pfeiffermannova zobna pasta** a 1 gld. 25 kr. **Poltova resedna pomada** a 1 gld. 60 kr.

Veliko skladišče **parfemerij, mila, pomad** itd. prvih pariških firm. — **Čokolade** francoske kolonije od 60 kr. do 3 gld. funt. — **Pravi ruski čaj** a 1 gld. jeden četrt funta. — Skladišče vsakojakih **instrumentov** za zdravljenje, kakor **sanoklistiri, brizgalnice, bandaže** itd. jako ceno. — Velika zaloga **zobnih krtalic, šmink** in drugih **toaletnih rečij.** — Priporočamo p. n. občinstvu **zdravila v posladkorjenj obliki,** kakor kinin, kopaiva, doverski prah, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarbar, dvojno ogljenokislata soda, magnezija itd. po najnižji ceni. — Najznannejše **specialitete farmacije in parfemerije, francoske, angleške, ameriške, nemške, švicarske** in avstrijske se pri nas vedno dobivajo.

Vse reči, ki spadajo v farmacijo, parfemerijo in k toaleti pariške razstave 1878, dobivajo se tu, in se cenilniki zastoj razpošiljajo.

Opozorujemo posebno na knjigo: „**Dr. Boll's Schönheits- und Gesundheitspflege**“ cena 30 kr.

Pivo od železa, boljše in zdravljajo, nego vsi drugi sladni izdelki, krepi in redi zdrave, rekonvalescente in bolne. 50 kr.

— **Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštnemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.**